

*การบูรณาการแนวคิดของเดวิสและสื่อมัลติมีเดียเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์

The Integration of Davies's Concepts and Multimedia
to Develop Practical Skills in Performing Arts

ไตรภพ บุญเลิศ^{1*} มนตรี วงษ์สะพาน²

Traipop Boonlerd¹ Montree Wongsaphan²

¹คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Faculty of Education Mahasarakham University

²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Faculty of Education Mahasarakham University

*Corresponding author e-mail: 66010552018@msu.ac.th

บทคัดย่อ

วิชานาฏศิลป์เป็นวิชาที่มุ่งเน้นในการฝึกทักษะปฏิบัติถ่ายทอดความรู้สึกผ่านการเคลื่อนไหวร่างกายรูปแบบต่างๆ ที่ลงมือทำด้วยตนเอง ดังนั้น บทความวิชาการนี้ จึงใช้หัวข้อ "การบูรณาการตามแนวคิดของ เดวิสและสื่อมัลติมีเดียเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์และเสนอมุมมองในองค์ความรู้เกี่ยวกับ ความหมายการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวิส รูปแบบและขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวิส บทบาทของครูและบทบาทนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวิส แนวคิดสื่อมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ ทักษะปฏิบัติ การบูรณาการ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนผ่านการค้นคว้าจากเอกสารทางวิชาการแล้วเสนอด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาและได้แนวทางการจัดทำแผนการบูรณาการรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทการสอนนาฏศิลป์ในยุคดิจิทัลซึ่งบูรณาการแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติเดวิสกับสื่อมัลติมีเดียเพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การพัฒนาทักษะปฏิบัติ; บูรณาการ; แนวคิดเดวิส; สื่อมัลติมีเดีย

ABSTRACT

Dance is a subject that emphasizes practical skill development through the transmission of feelings via various forms of body movement performed hands-on. This academic article, titled "Integration of Davies' Concept and Multimedia to Develop Dance Performance Skills," aimed to study, analyze, synthesize, and present perspectives on the body of knowledge concerning: the meaning of Davies' practical skills learning management, the format and procedures for organizing Davies' practical skills learning activities, the roles of teachers and students in Davies' practical skills learning activities,

* Received: 25 January 2025, Revised: 28 April 2025, Accepted: 28 April 2025

multimedia concepts for learning, practical skills, and integration. The research sought to create clear understanding through academic document review, presented through content analysis, and derived guidelines for developing integrated lesson plans that align with the context of teaching dance in the digital era, which integrates Davies' practical skills development concept with multimedia to create effective learning experiences. The study employed a documentary research methodology, analyzing relevant academic literature to synthesize theoretical frameworks. The findings provide a comprehensive framework for integrating Davies' practical skills learning approach with multimedia technologies in dance education. This integration addresses the contemporary needs of dance instruction by combining systematic skill development procedures with digital learning tools, thereby enhancing student engagement and practical competency development in dance performance understanding.

Keywords: Practical Skill Development; Integration; Davies' Approach; Multimedia

บทนำ

ปัจจุบันการเรียนนาฏศิลป์และการฝึกทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์ไม่ได้รับความสนใจจากนักเรียนโดยเฉพาะความเข้าใจท่ารำของนาฏยศัพท์ ซึ่งส่งผลต่อการนำไปสู่การปฏิบัติท่ารำอย่างถูกต้องและสวยงามทำให้ผู้เรียนปฏิบัติท่ารำไม่ได้ (หทัยกาญจน์ ทองหอม, 2558) ผวนกับอิทธิพลของการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมต่างประเทศกับการดำรงอยู่ของนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นการกล่าวถึงอิทธิพลของการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมต่างประเทศที่ส่งผลบนนาฏศิลป์ไทยในรูปแบบการแสดงของนาฏศิลป์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทยเนื่องจากนาฏศิลป์ร่วมสมัยค่อนข้างจะได้รับความสนใจจากกลุ่มผู้ชมมากกว่าขณะเดียวกันนาฏศิลป์ไทยได้รับความนิยมลดลง (อัมรา บุญประเสริฐ, 2559) จากการศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ในปัจจุบันพบว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนรูปแบบการบรรยายถ่ายทอดและอธิบายประกอบท่าทาง ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติในห้องสี่เหลี่ยมที่ล้อมรอบไปด้วยกระจก ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นหรือคิดท่าทางและหาความรู้ที่แปลกใหม่ ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนครูผู้สอนจึงควรมีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยและแปลกใหม่โดยใช้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิสร่วมกับสื่อมัลติมีเดียมาใช้ในการสอน (อนุวัฒน์ เดชไธสง, 2553)

รูปแบบการเรียนการสอนทักษะการแสดงของเดวิส (Davies) เป็นทักษะการแสดง ส่วนใหญ่จะประกอบด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ ได้ก่อน แล้วค่อยเชื่อมโยงเป็นทักษะใหญ่จะช่วยให้เรียนรู้ได้ดีและรวดเร็วขึ้น มีชั้นการเรียนการสอน ดังนี้ ชั้นสาธิตการกระทำ ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการปฏิบัติตั้งแต่ต้นจนจบอย่างเป็นปกติตามธรรมชาติ ไม่ช้า-เร็วเกินไป ผู้เรียนควรได้รับคำแนะนำให้สังเกตจุดสำคัญที่ควรเอาใจใส่พิเศษ ชั้นสาธิต ทักษะย่อย ผู้เรียนปฏิบัติและทำตามไปทีละส่วนอย่างช้า ๆ ชั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย โดยไม่มี การสาธิตหรือแบบอย่างให้ดู ผู้สอนคอยชี้แนะช่วยแก้ไขจนกระทั่งผู้เรียนทำได้แล้วเริ่มทักษะย่อยใหม่ขึ้นให้เทคนิควิธีการเมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้วอาจได้รับคำแนะนำเทคนิควิธีการที่มีประโยชน์เพิ่มเติม เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้น รวดเร็วขึ้น ง่ายขึ้น พลอดภัยขึ้น ชั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ต่อเนื่องจนจบ

ฝึกปฏิบัติจนชำนาญ สามารถปฏิบัติทักษะได้สมบูรณ์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติทักษะที่ประกอบทักษะย่อย ๆ ได้อย่างดี มีประสิทธิภาพ สมบูรณ์ และพัฒนาทักษะให้เป็นเลิศ (วีณา ประชากุล และประสาธ เนืองเฉลิม, 2563)

สื่อมัลติมีเดียมีความสำคัญอย่างยิ่งที่เห็นได้ชัดเจนในสถานการณ์ขณะนี้ มีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ซึ่งจะช่วยในการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจมากขึ้น คือ มัลติมีเดียดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนผู้วิจัยจึงนำวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทันสมัยและแปลกใหม่โดยใช้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิสร่วมกับสื่อมัลติมีเดียมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการผลิตสื่อมัลติมีเดียนี้จะมีองค์ประกอบอยู่หลายองค์ประกอบ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบก็มีความสำคัญไม่น้อยกว่ากัน โดยทั่วไปจะมีองค์ประกอบของการผลิตสื่อมัลติมีเดีย (พงษ์ศักดิ์ ไชยทิพย์, 2560) ซึ่งเทคโนโลยีจะช่วยให้คอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์นั้นสามารถผสมผสานกันระหว่าง ข้อมูล ข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว แอนิเมชันและเสียง อีกทั้งการนำเอาระบบตอบโต้กับผู้ใช้งานมา ผสมผสานเข้าด้วยกัน (นันทน์ เรืองฤทธิ์, 2561) นอกจากนั้นสื่อมัลติมีเดียยังสามารถพัฒนาและประยุกต์ใช้ร่วมกับทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิสเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามเป้าหมายของผู้สอน และยังสามารถเรียนรู้ได้ตามอัธยาศัย เหมาะสำหรับการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน (พงษ์ศักดิ์ ไชยทิพย์, 2560)

จากความข้างต้นบทความนี้ผู้เขียนถอดบทเรียนจากประสบการณ์และ การศึกษาสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี การจัดการเรียนรู้ในการจัดเรียนวิชานาฏศิลป์ไม่ได้รับความสนใจซึ่งลดลงไปอย่างมากด้วยอิทธิพลในการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมและการดำรงชีวิตในโลกแห่งเทคโนโลยีใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยขึ้นเรื่อยๆ ทำให้ต้องปรับเปลี่ยนและด้วยการสอนรูปแบบการบรรยายถ่ายทอดและอธิบายประกอบท่าทางหน้ากระຈกห้องสี่เหลี่ยมแม้กระทั่งผู้สอนก็ต้องหาเทคนิคในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมการเรียนนาฏศิลป์ที่ทันสมัยเป็นสิ่งที่ไม่น่าเบื่อหน่ายโดยผ่านกระบวนการทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิสและนำสื่อมัลติมีเดียร่วมด้วยเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่ทำให้ผู้เรียน เกิดความเข้าใจ และถ่ายทอดความรู้สึกลผ่านกระบวนการเคลื่อนไหวร่างกายรูปแบบต่างๆและลงมือทำออกมาอย่างถูกต้องคล่องแคล่วและรวดเร็ว ซึ่งต้องอาศัยการฝึกหัดซ้ำๆ จนเกิดความชำนาญ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเป็นอัตโนมัติให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ความหมายการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวิส

การจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวิส มีผู้ให้ความหมายไว้ค่อนข้างไปในทิศทางเดียวกัน ดังนี้

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด การพัฒนา ทักษะการแสดงของเดวิส (Davies Suctional Model for Psychomotor Domain) เป็นทฤษฎีหลักการแนวคิด ของรูปแบบเดวิสได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการแสดง ไว้ว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบย่อย ๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ เหล่านั้นได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงทักษะใหญ่ จะช่วยให้ ผู้เรียน

ประสบผลสำเร็จได้ดีและเร็วขึ้น วัตถุประสงค์ของรูปแบบ รูปแบบนี้มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถด้านทักษะการแสดงของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะที่ประกอบด้วยทักษะย่อยจำนวนมากกระบวนการเรียนการสอน (กัญญารัตน์ โคจร และ กันยารัตน์ สอนสุภาพ, 2567) ครั้งนี้มีผู้ให้ความหมายความสอดคล้องกัน รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของ Davies(Davies Instructional Model) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัยเป็นรูปแบบที่มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้านการปฏิบัติการกระทำหรือการแสดงออกต่างๆซึ่งจำเป็นต้องใช้หลักการวิธีการที่แตกต่างไปจากการพัฒนาทางด้านจิตพิสัยหรือพุทธร-พิสัยรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสเป็นรูปแบบหนึ่งที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทางด้านการปฏิบัติ (ทิสนา แคมมณี, 2556) ได้ให้ความหมายในการสอนร่วมกับแอปพลิเคชันการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดทักษะปฏิบัติของเดวิสคือ รูปแบบทักษะ ปฏิบัติในรูปแบบหนึ่งที่มีรูปแบบในลักษณะการปฏิบัติซึ่งมีทั้งหมด 5 ขั้น ในแต่ละขั้นตอน นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชานาฏศิลป์ ในการปฏิบัติท่าแบบเป็นขั้นตอน ซึ่งการสอน แบบปกติจะไม่ได้มีขั้นตอนมากนักทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสนในท่ารำเพราะต้องปฏิบัติตามผู้สอนอยู่ตลอด เมื่อผู้วิจัยได้นำขั้นตอนตามแนวคิดของเดวิสกับแอปพลิเคชัน TikTok มาปรับใช้แล้วพบว่าผู้เรียนจะเกิดความเข้าใจในแต่ละขั้นตอนของการปฏิบัติได้ง่ายมากขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อ ผู้เรียนในการเรียนวิชานาฏศิลป์ และวิชาอื่น ๆ ได้ (ภัทรพร ชาลิต, 2565)

ผู้เขียนสรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ที่มุ่งเน้นทักษะพิสัยเป็นสำคัญและการฝึกทักษะส่วนใหญ่มักประกอบด้วยทักษะย่อยหลายส่วน จึงทำให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อยเหล่านั้นได้ก่อน แล้วจึงเชื่อมโยงเข้าด้วยกันเป็นทักษะใหญ่จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทั้งด้านความรู้ทักษะปฏิบัติและมีเจตคติที่ดีได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

รูปแบบและขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวิส

เดวิส (Davies, 1971) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ เหล่านั้นได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและเร็วขึ้น (Davies, 1971 อ้างถึงใน ทิสนา แคมมณี, 2556) ซึ่งประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ในขั้นนี้จะเป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนนั้นได้เห็นทักษะหรือ การกระทำที่ต้องการ ให้ผู้เรียนกระทำได้ในองคร่วม โดยผู้สอนจะการใช้การสาธิตให้ผู้เรียนดูขั้นตอนทั้งหมดตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ ในทักษะรูปแบบหรือการกระทำที่สาธิตให้ผู้เรียนดูนั้น ต้องเป็นการกระทำ ที่มีลักษณะที่เป็นธรรมชาติมากที่สุด จะไม่ซ้ำหรือเร็วเกินไป ก่อนการสาธิตผู้สอนควรให้คำแนะนำ หรือ ข้อตกลงต่าง ๆ แก่ผู้เรียน ควรชี้แนะจุดสำคัญที่ควร และให้ความสนใจเป็นพิเศษ

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อผู้เรียนเห็นภาพรวมทักษะ ทั้งหมดแล้วผู้สอนนั้นควรแจกแจงในแต่ละทักษะที่จะปฏิบัติให้เป็นทักษะย่อย ๆ ก่อน หรือแบ่งสิ่งที่

ต้องการทำออกเป็นส่วนย่อย ๆ จากนั้นผู้สอนได้สาธิตส่วนย่อยของแต่ละส่วน แล้วให้ผู้เรียนสังเกต และทำตามไปทีละส่วน ไปอย่างช้า ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติทักษะย่อย โดยผู้สอน จะไม่มีการสาธิตหรือมีแบบให้ผู้เรียนดู หากมีข้อสงสัยหรือติดขัดจุดใด ผู้สอนจะคอยให้คำชี้แนะและ ช่วยอธิบายแก้ไขให้ผู้เรียนจนกระทั่งผู้เรียนทำได้เมื่อผู้เรียนทำได้แล้วผู้สอนจะเริ่มสาธิตขั้นตอน ทักษะย่อย ส่วนต่อไป และให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุก ส่วน

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ ในเมื่อผู้เรียนปฏิบัติทักษะต่างๆได้แล้ว ผู้สอนอาจ แนะนำเทคนิค หรือชี้แนะวิธีการที่ช่วยให้ผู้เรียนนั้นสามารถทำงานได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ง่ายขึ้น ทำได้ ประณีต สวยงามขึ้น ทำได้รวดเร็วขึ้น เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยเป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อผู้เรียนสามารถ ปฏิบัติในแต่ละส่วนได้แล้ว จากนั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ อย่างต่อเนื่องกันตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ และฝึกปฏิบัติหลายๆ รอบ จนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างเชี่ยวชาญและชำนาญ ซึ่งเป็นผลที่ผู้เรียนนั้นจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ผู้เรียนจะมีความสามารถปฏิบัติทักษะได้อย่างดีครบทุกส่วนและมีประสิทธิภาพ

ผู้เขียนสรุปได้ว่า จากประสบการณ์จริงที่ผู้เขียนบทความนี้มาได้นำแนวคิดของเดวิสทั้ง 5 ขั้นมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเชิงปฏิบัติ โดยเน้นให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จริงผ่านการฝึกปฏิบัติอย่างเป็นลำดับขั้นตอน ตั้งแต่การสาธิต การให้คำแนะนำ จนถึงการฝึกซ้ำ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในกระบวนการ ฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ และนำไปสู่ บทบาทของครู คือ ผู้วางแผน ออกแบบกิจกรรม สาธิตทักษะให้เห็นอย่างชัดเจน ให้คำแนะนำในแต่ละขั้นตอน และช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะได้อย่างต่อเนื่อง บทบาทของผู้เรียน คือ ผู้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น ฝึกฝนทักษะอย่างต่อเนื่อง เปิดรับคำแนะนำ และพัฒนาตนเองจนสามารถปฏิบัติทักษะได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่วและเป็นแนวทางเพื่อพัฒนาในการเรียนการสอนที่สะท้อนบทบาทของครูและบทบาทนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวิส

ตารางที่ 1 บทบาทของครูและบทบาทนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวิส

ทักษะปฏิบัติของเดวิส 5 ขั้น	บทบาทของครู	บทบาทของนักเรียน
ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ	ครูชี้แนะจุดสำคัญสร้างความสนใจสร้างความอยากรู้อยากเห็น มีการตั้งคำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิดตั้งเอาคำตอบที่ยังไม่ครอบคลุมสิ่งที่นักเรียนรู้หรือแนวคิดหรือเนื้อหาให้คำแนะนำแก่ผู้เรียน	นักเรียนถามคำถาม เช่น การแสดงนี้ใช้ทักษะอะไรบ้างเรียนรู้อะไรบ้างเกี่ยวกับสิ่งนี้แสดงความสนใจ
ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย	ครูสาธิตปฏิบัติทักษะย่อยๆหรือแบ่งสิ่งที่กระทำออกเป็นส่วนย่อย ๆ และสาธิต	ผู้เรียนปฏิบัติทักษะตามครูผู้สอนแต่อยู่ในขอบเขตของกิจกรรม ปฏิบัติทำ

	ส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปทีละส่วนอย่างช้า ๆ ตรวจสอบสังเกตและฟังการโต้ตอบกันระหว่างผู้เรียนกับครูทำการซักถามเพื่อนำไปสู่การสำรวจตรวจสอบของผู้เรียน และใช้เวลาผู้เรียนในการคิดข้อสงสัยตลอดจนปัญหาต่าง ๆ คำแนะนำแก่ผู้เรียน	การใช้เท้าโยกไปมา การจัดระเบียบของวง การใช้ตัวทรงตัว ให้พอดีกับสรีระร่างกายของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถซักถามได้ข้อใจในการปฏิบัติ บันทึกการสังเกตและให้ข้อคิดเห็น และลงข้อสรุป
ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย	ครูสาธิตปฏิบัติทักษะย่อยส่วนต่อไป และให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ ทำเช่นนี้ ช้าๆไปมาเรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วนและช่วยแก้ไขจนกระทั่งผู้เรียนทำได้และจดจำท่าทำได้	ผู้เรียนปฏิบัติทักษะตามครูผู้สอนนักเรียนฟังคำอธิบายท่าปฏิบัติไปพร้อมกับครู ผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดฝึกปฏิบัติเช่นนี้ ช้าๆไปมาเรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วนแล้วผู้เรียนทำได้และจดจำท่าทำได้
ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ	ครูเสริมเติมเต็มในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์ คาดหวังให้นักเรียนได้ใช้ประโยชน์จากการบอกส่วนประกอบต่าง ๆ คลิวิดิโอเกาการแสดงต่างๆเคลื่อนไหวร่างกายและเพิ่มเทคนิคในการใช้เคลื่อนไหวที่ถูกต้องให้นักเรียนสังเกตรู้แนะนำวิธีการนักเรียนอธิบายอย่างมีความหมาย ผู้เรียนปฏิบัติให้ครูผู้สอนสังเกตและแนะนำในแต่ละกระบวนการทำนั้นๆ ที่ยังไม่สมบูรณ์ทำจนชำนาญในการให้ลีลาออกมาประณีตสวยงาม	ผู้เรียนปฏิบัติท่ารำจนชำนาญครบถ้วนสมบูรณ์ด้วยเทคนิคที่ครูผู้สอนเติมเต็มให้ถูกครบกระบวนการท่ารำและนำไปแลกเปลี่ยนเทคนิคกันและนำไปสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเกิดความหลากหลาย
ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยเป็นทักษะที่สมบูรณ์	ครูจึงให้นักเรียนปฏิบัติท่ารำ แต่ละ ส่วนนั้น ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ และฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งสามารถปฏิบัติท่ารำได้ อย่าง สมบูรณ์และชำนาญ ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินสรุปองค์ความรู้ที่เรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจมาก ยิ่งขึ้น และครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่ปฏิบัติท่ารำได้ดี มีความตั้งใจในการฝึกซ้อมและเสนอแนะวิธีการแก้ไขให้นักเรียนที่ปฏิบัติท่ารำได้ยังไม่มี	นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนปฏิบัติท่ารำ แสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความทักษะปฏิบัติประเมินจังหวะเพลงลีลาท่ารำความก้าวหน้าด้วยตนเองถามคำถามเพื่อให้มีการตรวจสอบต่อไป จังหวะลีลาท่ารำ

แนวคิดสื่อมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้

การใช้สื่อต่าง ๆ นั้นสามารถนำมาประยุกต์ใช้ร่วมกันในการเรียนการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ ผสมผสานกับการนำรูปแบบการนำเสนอข้อมูลข่าวสารกระบวนการทำงาน ของเสียง ภาพเคลื่อนไหว ภาพนิ่ง ข้อความ ฐานข้อมูลและวีดิทัศน์เข้ามาผสมผสานรวมกันมีการตอบโต้และปฏิสัมพันธ์กัน ระหว่างคนกับคอมพิวเตอร์จึงทำให้มัลติมีเดียถูกนำมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนอย่างแพร่หลาย ทั้งในรูปแบบสื่อที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนและให้ผู้เรียนนำไปใช้ เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายเป็นสื่อที่กำหนดเนื้อหาขึ้นอย่าง เข้าใจง่ายและน่าสนใจ (นฤเบศร์ ระดาเขต, 2565) ที่ทั้งนี้ผู้ให้ความหมายที่มีความสอดคล้องได้กล่าวถึงความหมายของมัลติมีเดียไว้ว่าเป็นเทคโนโลยีที่ทำให้คอมพิวเตอร์สามารถแสดงข้อความเสียงและภาพซึ่งอาจจะเป็นภาพนิ่งหรือ ภาพเคลื่อนไหวได้พร้อม ๆ กันโดยผู้ใช้สามารถโต้ตอบกับข้อความภาพและเสียงที่เห็นและได้ยิน (นลินพร แก้วศศิวิมล, 2552) ได้กล่าวว่าเป็นการรวบรวมกระบวนการทำงานของเสียง ภาพเคลื่อนไหวภาพนิ่งข้อความฐานข้อมูลและวีดิทัศน์เข้ามาผสมผสานและประยุกต์รวมกันโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์เป็นช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหลากหลายชนิด (สุนิตา โดยอาษา, 2550) ได้กล่าวว่าการใช้สื่อหลาย ๆ อย่างนำมาประยุกต์ใช้ ร่วมกันในการเรียนการสอน เช่น รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหวเครื่องเล่นวีดิทัศน์เครื่องบันทึกเสียง ฯลฯ โดยมีระบบคอมพิวเตอร์เป็นตัวควบคุมจึงส่งผลให้ผู้เรียนนั้นเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย (สุคนธ์ สิ้นธพานนท์, 2551)

ผู้เขียนสรุปได้ว่า จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีผู้เขียนยุคปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปตามเทคโนโลยีการศึกษา โดยเฉพาะสื่อมัลติมีเดียที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ครูไม่ได้ทำหน้าที่เพียงผู้ถ่ายทอดความรู้เพียงอย่างเดียวในห้องสี่เหลี่ยมแต่ต้องเป็นผู้ออกแบบและจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน รวมถึงเป็นผู้กระตุ้น แนะนำ และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านสื่อหลากหลายรูปแบบ เช่น วิดีโอ ภาพ เสียง กราฟิก หรือสื่อโต้ตอบทำให้ในการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

ทักษะปฏิบัติ

จากแนวคิดและงานวิจัยได้ให้ความหมายและคำอธิบายเกี่ยวกับฝึกทักษะทักษะปฏิบัติไว้หลายท่านด้วยกัน ดังนี้

ทักษะพิสัยหรือทักษะปฏิบัติ หมายถึง รูปแบบการ เรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้านการ ปฏิบัติการ การกระทำ หรือการแสดงออกต่าง ๆ ซึ่งจำ เป็นต้องใช้หลักการหรือวิธีการ ที่แตกต่างไปจากการพัฒนาทางด้านจิตพิสัย หรือพุทธิพิสัย (ปัญญา ไข่มพรราช, 2563) ที่ทั้งนี้ผู้ให้ความหมายที่มีความสอดคล้องในทางการพัฒนา ทักษะปฏิบัติว่า เป็นแบบของพฤติกรรมที่กระทำไปด้วยความราบเรียบ รวดเร็วแม่นยำ ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนา ความสามารถของตน (แกริสัน และ มากูน Garrison & Magoon, 1972) ทักษะปฏิบัติ คือและนำไปสู่การแสดงออกผ่านทางร่างกายที่เกิด

จากการสั่งของสมอง คือในการทำงานร่วมกันของระบบอวัยวะที่ซับซ้อนทำให้เกิดการเคลื่อนไหวร่างกายในรูปแบบต่างๆไม่เพียงแต่พฤติกรรมนอกที่สามารถสังเกตได้เห็นเท่านั้นยังรวมถึงพฤติกรรมภายในที่ไม่สามารถสังเกตได้เห็น อาทิ ทักษะการคิด ทักษะการจำ ทักษะการวิเคราะห์ซึ่งจากปัญญาเฉพาะของแต่ละบุคคลได้รับการฝึกฝนหรือผ่านการเรียนด้วยการลงมือปฏิบัติมาโดยเริ่มจากการฝึกทักษะย่อยจนครบถ้วนที่นำไปสู่การผสมผสานทักษะย่อยด้วยกันจนเกิดเป็นทักษะกระบวนการคิดใหญ่หรือพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนตามลำดับซึ่งจำแนกออกเป็นห้าลำดับได้แก่การรับรู้และการปฏิบัติพื้นฐานการเตรียมความพร้อมและการเลียนแบบการฝึกปฏิบัติการปฏิบัติด้วยความชำนาญซึ่งล้วนแต่มุ่งพัฒนาทำให้เกิดความสามารถในการกระทำตลอดจนการแสดงออกที่ถูกต้องชำนาญและเกิดความคงทน (ข้าโน มั่นคง, 2564) ที่สอดคล้องกันในการแสดงออกผ่านทางร่างกายทักษะปฏิบัติหมายถึง การแสดงออกทาง ร่างกาย โดยใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์มาถ่ายทอดความรู้สึก ผ่านกระบวนการเคลื่อนไหวร่างกาย รูปแบบต่างๆ และลงมือทำออกมาอย่างถูกต้องคล่องแคล่วและรวดเร็ว ซึ่งต้องอาศัยการฝึกหัดซ้ำๆ จนเกิดความชำนาญ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเป็นอัตโนมัติ เพื่อให้เกิดลีลาที่อ่อนช้อยสวยงามและ ถูกต้อง มีความพร้อมเพรียง คล่องแคล่ว มีความมั่นใจและกล้าแสดงออก (ศศิณา นิยมสุข, 2565)

ภาพที่ 1 การเคลื่อนไหวในร่างกาย

ที่มา : นาฏยโขนละคร มจร. (2564)

ผู้เขียนสรุปได้ว่า ทักษะพิสัย หรือ ทักษะปฏิบัติ หมายถึง รูปแบบการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติหรือแสดงออกทางร่างกาย ซึ่งเกิดจากการสั่งการของสมองผ่านระบบอวัยวะที่ซับซ้อน โดยครอบคลุมทั้งพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้ เช่น การเคลื่อนไหวร่างกายผ่านทั้ง 3

องค์ประกอบ ระบบกระดุก ระบบประสาท ระบบกล้ามเนื้อ และพฤติกรรมภายในเจตคติ เช่น การคิด การจำ และการวิเคราะห์ การพัฒนาทักษะปฏิบัติต้องผ่านกระบวนการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง เริ่มจากทักษะย่อย จนสามารถผสมผสานกันเป็นทักษะที่ซับซ้อนขึ้นตามลำดับขั้น ได้แก่

1. การรับรู้ทำความเข้าใจและการปฏิบัติพื้นฐาน
2. การเตรียมความพร้อมและการเลียนแบบ
3. การฝึกทักษะปฏิบัติ
4. การปฏิบัติด้วยความชำนาญ
5. การแสดงออกอย่างคล่องแคล่วและแม่นยำจนเกิดความคงทน

การบูรณาการ

จากแนวคิดและงานวิจัยได้ให้ความหมายและคำอธิบายเกี่ยวกับฝึกทักษะทักษะปฏิบัติไว้หลายท่านด้วยกัน ดังนี้

การบูรณาการ (Integration) หมายถึง การประสานกลมกลืนกันของแผนกระบวนการสารสนเทศ การจัดสรรทรัพยากร การปฏิบัติการ ผลลัพธ์ และการวิเคราะห์ เพื่อสนับสนุนเป้าประสงค์ที่สำคัญของสถาบัน (Organization-wide Goal) การบูรณาการที่มีประสิทธิผลเป็นมากกว่าความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน (Alignment) ซึ่งการดำเนินการของแต่ละองค์ประกอบภายใน ระบบการจัดการ ผลการดำเนินการมีความ เชื่อมโยงกันเป็นหนึ่งเดียวอย่างสมบูรณ์ (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการว่า เป็นการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับชีวิตจริงของผู้เรียน เนื่องจากในชีวิตจริงความรู้ไม่ได้แยกส่วนเป็นรายวิชา การบูรณาการจึงช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ และพัฒนาความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ที่หลากหลาย(วิจารณ์ พานิช, 2561) ได้เสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) โดยเน้นการบูรณาการที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี (คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) ผู้เขียนได้ศึกษาแนวทางและวิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์ซึ่งผู้เขียนจะขอเสนอตัวอย่างแนวทางการจัดทำแผนการบูรณาการรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทการสอนนาฏศิลป์ในยุคดิจิทัลซึ่งบูรณาการแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติเดวิสกับสื่อมัลติมีเดียเพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

ผู้เขียนสรุปได้ว่า การบูรณาการเชื่อมโยงศาสตร์และศิลป์สามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ที่หลากหลายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการอย่างต่อเนื่อง จะช่วยให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพดังตัวอย่างการจัดการเรียนรู้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 กระบวนการจัดการเรียนรู้ (ทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	รายวิชา กิจกรรมชุมนุมวิชาการนาฏศิลป์
วิชาชุมนุมนาฏศิลป์พื้นบ้าน	สาระการเรียนรู้ เรื่อง : การแสดงพื้นบ้านกันตรึม (เรียมแม่ท่ากันตรึม)
เวลาเรียนทั้งหมด 12 ชั่วโมง	แผนเวลาเรียน 4 ชั่วโมง
1. มาตรฐานการเรียนรู้ ศ.3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทยและสากล ตัวชี้วัด ศ.3.2 ม.4 - 6/4 นำเสนอแนวคิดในการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน/การพัฒนาทักษะทางความคิด - ความสามารถในการเชื่อมโยง ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงาน - ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ปฏิบัติกิจกรรมด้วยกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบได้ - ความสามารถในการคิด การนำความรู้ไปใช้ กระบวนการคิดแก้ปัญหา กระบวนการสร้างสรรค์ การสรุปความเห็น	
2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด ทักษะปฏิบัติการแสดงเรียมแม่ท่ากันตรึม บริบทของนาฏศิลป์พื้นบ้านกันตรึม หมายถึงรูปแบบหรือท่วงท่าการรำที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะทำด้านการแสดงพื้นเมืองจังหวัดสุรินทร์ แม่บทท่ารำ 27 ท่าโดยเป็นรากฐานสำคัญในการแสดงรำ ซึ่งมีความงดงามทางด้านศิลปะการเคลื่อนไหว ทั้งในแง่ของการประสานจังหวะเพลงพื้นบ้านกันตรึมการแสดงออกถึงอารมณ์และความหมายในแต่ละท่วงท่า	
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ 3.1 จุดประสงค์ด้านความรู้ (Knowledge : K) นักเรียนสามารถอธิบายชื่อท่ารำได้ 3.2 จุดประสงค์ด้านทักษะ/กระบวนการ (Process : P) นักเรียนสามารถปฏิบัติท่ารำได้ 3.3 จุดประสงค์ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attitude : A) มีวินัย ใฝ่เรียนรู้มุ่งมั่นตั้งใจในการทำงาน เสริมสร้างทักษะการใช้ชีวิต	
4. สาระการเรียนรู้ ท่ารำที่ 1-9 ท่ารำซารายัง,ท่ารำไห้,ท่ารำหมุ่นขึ้น,ท่ารำเข้าทรง,ท่ารำผูกแขน,ท่ารำท่าปิดจिरปิดแฉง,ท่ารำเข็บเข็บ,ท่ารำกัจปกกา เข้าสาก,ท่ารำกัจปกการอบวง	
5. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน ร่องรอยแสดงความรู้) ชิ้นงานที่ 1 สอบทักษะปฏิบัติท่ารำ ท่ารำที่ 1-9	
6. สื่อการเรียนรู้ 1. VDO ประกอบการสอน 2. PowerPoint 3. รูปภาพตัวอย่างการอธิบายท่ารำ	
7. กระบวนการจัดการเรียนรู้ แผนเวลาเรียน 4 ชั่วโมง ครั้งที่ 1 (โดยใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดทักษะปฏิบัติของเดวิส ร่วมกับมัลติมีเดีย) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการแสดงกันตรึม โดยกระตุ้นความสนใจนักเรียนด้วยคำถาม เช่น - นักเรียนเคยรู้จักเรียมแม่ท่ากันตรึม (เคย/ไม่เคย) - นักเรียนเคยปฏิบัติท่ารำ เรียมแม่ท่ากันตรึม (เคย/ไม่เคย)	

ชั้นสอน (ทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับมัลติมีเดีย)

ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ

ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบว่าในชั่วโมงนี้จะเรียนทักษะปฏิบัติการแสดงเรียมแม่ท่ากันตรึม และให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติโดยให้นักเรียนทำกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. ครูทบทวนเนื้อหาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการแสดงพื้นเมืองจังหวัดสุรินทร์ความหมายของท่ารำทั้ง 9 ท่า เปิด VDO จากแหล่งเรียนรู้ยูทูบ การแสดงพื้นเมืองในจังหวัดสุรินทร์ เช่น เรียมอันเร เรียมแกลมอ เรียมกันตรึม เรียมอัปราย เรียมไพทสมัน โดยการอธิบายนั้นครูและนักเรียนจะร่วมกันวิเคราะห์ท่ารำก่อน โดยมีครูเป็นผู้เปิดคำถาม เช่นการรำเราจะย่อและกดหน้าทับและการการเขย่งเท้าเป็นต้นให้สังเกตกลวิธีการรำปฏิบัติการทางการแสดงกันตรึมโดยมีครูอธิบายไปพร้อมกับการเปิด VDO
2. ครูอธิบายรูปแบบการแสดง และให้นักเรียนสังเกต VDO การแสดงในช่วงต่างๆและอธิบายไปพร้อมกับการเปิด VDO ครูได้ส่งคลิปลงในในกลุ่มชุมนุมนาฏศิลป์ลงในไลน์
3. ครูให้นักเรียนจดบันทึกเนื้อหา และให้นักเรียนสังเกตการแสดงแต่ละช่วงอย่างละเอียดพร้อมแจกใบความรู้การอธิบายท่ารำและใบความรู้นาฏศัพท์

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

4. ครูสาธิตกระบวนท่ารำ เรียมแม่ท่ากันตรึมอธิบายท่ารำในการแสดงพร้อมกับนักเรียนให้นักเรียนได้สังเกตพร้อมเปิดคลิป VDO ไปในการสอนควบคู่กัน
5. จากนั้นครูให้นักเรียนจับคู่ แล้วให้นักเรียนลงมือปฏิบัติท่ารำที่ครูได้อธิบายไปข้างต้นครูให้อิสระแก่นักเรียนในการฝึกหัดท่ารำ ขณะนักเรียนลงมือปฏิบัติครูเริ่มสังเกตประเมินนักเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

6. ให้นักเรียนแต่ละคู่ลงมือปฏิบัติท่ารำ ให้สวยงามที่สุด
7. ครูเดินดูนักเรียนและทบทวนวิธีการแล้วครูให้ข้อมูลเพิ่มเติมหรือนำเทคนิคในการเคลื่อนไหวร่างกายที่ถูกต้อง ในขณะที่นักเรียนกำลังลงมือปฏิบัติ ครูให้นักเรียนอัดคลิป VDO แล้วลองส่งมาในกลุ่มไลน์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ได้ตรวจสอบแล้วจากครูแล้ว ครูเริ่มประเมินนักเรียนจากคลิป ครูเลือกคลิป VDO ของนักเรียนที่ถูกต้องและให้นักเรียนที่ทำยังไม่ถูกสังเกตเป็นตัวอย่าง
8. หลังจากนักเรียนปฏิบัติเสร็จแล้วให้นักเรียนนั่งที่ให้เรียบร้อย

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ

ครูพูดคุยกับนักเรียนว่านักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรในการที่ได้ปฏิบัติ จากนั้นครู ให้นักเรียนสังเกตผลงานของตนเอง แล้วครูแนะนำวิธีการเคลื่อนไหวร่างกายและเพิ่มเทคนิคในการ ใช้เคลื่อนไหวที่ถูกต้องให้นักเรียนดู นักเรียน ต้องร้องเพลงได้ เพราะท่ารำ จะไปตามคำร้องเสมอ และนักเรียนนับจังหวะอยู่เสมอ และ แนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้น ทำได้รวดเร็ว ขึ้น ทำได้ง่ายขึ้น หรือสิ้นเปลืองน้อยลง เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ

9. เมื่อนักเรียนสามารถปฏิบัติท่ารำ แต่ละท่าส่วนได้แล้ว ครูจึงให้นักเรียนปฏิบัติท่ารำ แต่ละ ส่วนนั้น ต่อเนื่องกัน ตั้งแต่ต้นจนจบ และฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งสามารถปฏิบัติท่ารำได้ อย่างสมบูรณ์และชำนาญ

10. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น กลุ่มหนึ่งสามคนอีกกลุ่มหนึ่งสี่คนชี้แจงการประเมินในครั้งนี้จะถ่ายสองคลิป ส่งครู คลิปที่หนึ่ง 1-9 ทำซ้ำ คลิปที่สองให้นักเรียนนำทั้ง 9 ไปสร้างสรรค์เป็นงานของตัวเองโดยใส่เพลงอะไรก็ได้ โดยต้องมี 9 ทำซ้ำ

11. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนปฏิบัติทำซ้ำ 1-9 ทำ ครูประเมินนักเรียน ครั้งที่ 1 หลังแผน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอัดวิดีโอลงในกลุ่มเพื่อเป็นการตรวจสอบอีกครั้งนักเรียนสามารถนำไปลงใน TikTok ได้และส่งมาให้ครูตรวจในคลิปสร้างสรรค์ทำซ้ำ

ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่เรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจมากขึ้น และครู กล่าวชมเชยนักเรียนที่ปฏิบัติทำซ้ำได้ดี มีความตั้งใจในการฝึกซ้อม และเสนอแนะวิธีการแก้ไขให้นักเรียนที่ ปฏิบัติทำซ้ำได้ยังไม่ดี

8.การวัดและประเมินผล

8.1 นักเรียนสามารถปฏิบัติทำซ้ำได้

8.2 นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

8.3 การฝึกทักษะในแต่ละกิจกรรม นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป

จากตัวอย่างการจัดแผนการเรียนรู้ข้างต้น จะเห็นได้ว่ากิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นเป็นการเน้น นักเรียนเป็นสำคัญนักเรียนมีบทบาทในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเองและการจัดทำแผนการเรียนรู้นั้น จะใช้วิธีบูรณาการร่วมกับแนวคิดเดวิสและใช้สื่อมัลติมีเดียให้เหมาะสมกับบริบทในการเรียนการสอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ VDO จากแหล่งเรียนรู้ยูทูปนักเรียนสามารถค้นคว้าได้ อย่างอิสระ

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย VDO ประกอบการสอนจากครูผู้สอนสื่อใน ห้องนาฏศิลป์

ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติ ทักษะย่อย ครูให้นักเรียนอัดคลิป VDO แล้วลองส่งมาในกลุ่มไลน์ ครูเลือกคลิป VDO ของนักเรียนที่ถูกต้องและให้นักเรียนที่ทำยัง ไม่ถูกสังเกตเป็นตัวอย่าง

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ สังเกต VDO ตนเองวิเคราะห์แก้ไขประเมินตนเองไปในตัว

ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยเป็นทักษะที่สมบูรณ์ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมา นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนปฏิบัติทำซ้ำ 1-9 ทำ ครูประเมินผลนักเรียน ครั้งที่ 1 หลังแผน แล้วให้ นักเรียนแต่ละกลุ่มอัดวิดีโอลงในกลุ่มเพื่อเป็นการตรวจสอบอีกครั้งนักเรียนสามารถนำไปลงใน TikTok ส่งมาให้ครูตรวจในคลิปสร้างสรรค์ทำซ้ำ

ประโยชน์ ที่ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้ที่แตกต่างไปจากเดิม เปลี่ยนบรรยากาศในการเรียนจากเดิม ที่เป็นการเรียนการสอนแบบบรรยายเพียงอย่างเดียว เป็นการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนได้เกิด การสอนแบบใหม่น่าเบื่อหน่าย

บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวิสครูต้องมีความรู้ภาคทฤษฎี และปฏิบัติความเข้าใจ เตรียมตัวในทักษะปฏิบัติอย่างเชี่ยวชาญในการรามีการเตรียมตัวในการจัด กิจกรรม บทบาทของนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวิส ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ ทักษะอย่างต่อเนื่องในแต่ละส่วนย่อยตามขั้นการสอนเหล่านี้จนกว่าผู้เรียนจะเรียนรู้ทักษะย่อยได้ดีทำ กิจกรรมจนเกิดความชำนาญ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะสะท้อนตนเองทุกครั้งหลังทั้งผู้เรียนผู้สอนให้ เกิดการพัฒนาตนเองให้ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

องค์ความรู้ใหม่

เมื่อพิจารณาแล้วทั้งหมดที่ได้กล่าวมามีหัวใจสำคัญของแนวคิดตนเองมีจุดเน้นในการพัฒนา แต่ละด้านแต่สิ่งที่เห็นชัดคือในการเรียนการสอนนาฏศิลป์ที่เป็นวิชาแบบจารีตปฏิบัติที่มีธรรมเนียมสืบ กันมาการเรียนการสอนแบบเดิมจะมุ่งเน้นการสอนรูปแบบการบรรยายถ่ายทอดและอธิบายประกอบ ทำทาง ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติในห้องสี่เหลี่ยมที่ล้อมรอบไปด้วยกระจก การจดจำท่ารำจากครู ไม่มีการ ใช้ตำราเรียนหรือตัวหนังสือ แต่เป็นการสังเกตและฝึกทำตามศิษย์ต้องเรียนรู้ด้วยการดูซ้ำและฝึกฝน ให้ เกิดความคล่องแคล่ว ครูจะปรับท่าทางให้แม่นยำเป็นรายบุคคล การฝึกใช้เวลานาน ดังนั้นจึงเกิดการบูร ณาการแนวคิดของเดวิสและสื่อมัลติมีเดียเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์เป็นการจัดการเรียนที่เป็นไป ตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบเชื่อมโยงศาสตร์และศิลป์สามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ที่ หลากหลาย เพื่อทำให้ค้นพบความรู้หรือแนวทาง แก้ปัญหา เป็นการเรียนการสอนที่เน้นองค์ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดกับตัวผู้เรียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการ ดำเนินชีวิตท่ามกลางการกระแสเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับ ปรับปรุง 2560)*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กัญญารัตน์ โคจร และ กันยารัตน์ สอนสุภาพ. (2567). *เอกสารประกอบการสอนแนวคิดทฤษฎีการ*.
<https://classroom.google.com/w/NjEzOTc3NjU2>
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *แนวทางการจัดการเรียนรู้บูรณาการตามหลักสูตร*
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560). สำนักงาน
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ชำนาญ มั่นคง .(2564). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทักษะปฏิบัติกระบวนการบวรท่ารำวงมาตรฐานโดยใช้*
นวัตกรรมดิจิทัล NCID สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- ทศนา แคมมณี. (2556). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- น้ามนต์ เรืองฤทธิ์. (2561). ออกแบบกราฟิกสำหรับสื่ออย่างมือโปร. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นฤเบศร์ ระดาเขต. (2565). การพัฒนาทักษะปฏิบัติการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ การสอนตามแนวคิดทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับมัลติมีเดีย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นลินพร แก้วศศิวิมล. (2552). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่อง การใช้กาวยซีเมนต์ สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาเทคโนโลยีการศึกษา. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปัญญา ไข่มพรราช. (2563). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ดนตรีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะของซิมพ์สัน. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม, 42(1), 48-57.
- พงษ์ศักดิ์ ไชยทิพย์. (2560). สื่อมัลติมีเดียเพื่อการศึกษา. ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ภัทรพร ชาลิต. (2565). การพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ชุดไก่ขัน โดยใช้แนวคิดของเดวิสร่วมกับ แอปพลิเคชัน TIKTOK สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต.
- วีณา ประชากุล และประสาธน์ เนืองเฉลิม. (2563). รูปแบบการเรียนสอน (พิมพ์ครั้งที่4). คลังนานาวิทยา.
- วิจารณ์ พานิช. (2561). การเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างไร. มูลนิธิสยามกัมมาจล.
- วิมลศรี อุปรมัย. (2555). นาฏกรรมและการละคร. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิศนันท์ เดชปานประสงค์, มงคล ไชยวงศ์, อัครวุฒิ จินดานุรักษ์, ไตรรัตน์ พิพัฒน์โกศล, พลอยปภัส จิตรรัตน์สรณ์. (2565). รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติของผู้เรียน. วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ, 8(2), 428-440.
- ศศิณา นิยมสุข. (2565). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับ แอปพลิเคชัน TikTok สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุนิตา โดยอาษา. (2550). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง การออกแบบเว็บไซต์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยีสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- สุคนธ์ สีนธพานนท์. (2551). กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (พิมพ์ครั้งที่2). อักษรเจริญทัศน์.
- หทัยกาญจน์ ทองหอม. (2558). ผลของการสอนเขียนโดยเน้นกิจกรรมแบบร่วมมือที่มีต่อ ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษและแรงจูงใจในการเรียน สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อัมรา บุญประเสริฐ. (2559). อิทธิพลของการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมต่างประเทศกับการดำรงอยู่ของนาฏศิลป์. วารสารศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 20(2), 35-44.
- อนวัณน์ เดชไธสง. (2553). ชุดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเรื่องเวกเตอร์ โดยใช้โปรแกรม C.a.R. สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบปฏิบัติการตามแนวคอนสตรัคติวิซึม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.